

Sygn. akt VI GC 60/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marta Zalewska

Protokolant: Agnieszka Kozłowska

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2018 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: H. S.

przeciwko: (...) Budownictwo Sp. z o.o. z/s N.

o ustalenie

I. oddala powództwo

II. zasądza od powoda H. S. na rzecz pozwanego (...) Budownictwo Sp. z o.o. z/s N. kwotę 10.817zł (dziesięć tysięcy osiemset siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VI GC 60/18

Uzasadnienie wyroku z dnia 23.10.2018r.

Powód H. S. wniósł przeciwko pozwanemu (...) Budownictwo sp.z o.o. w O. o ustalenie, że umowa pożyczki z dnia 25.09.2015r. zawarta w formie aktu notarialnego pomiędzy stornami jest nieważna. Uzasadnił, iż M. M. został powołany jako prezes zarządu pozwanej spółki Uchwałą z dnia 18.06.2013r., a zgodnie z umową tej spółki zarząd jest powoływany na okres kadencji 2 lat. Do daty składania pozwu brak w aktach rejestrowych uchwał powołujących M. M. na dalsze dwuletniej kadencji. Zgodnie z art. 202 §2 ksh kadencja M. M. skończyła z dniem 18.06.2015r., a mandat wygasł na zgromadzeniu wspólników w dniu 30.06.2015r., na którym doszło do zatwierdzenia sprawozdania finansowego spółki za rok 2014r. Skoro na dzień zawarcia umowy pożyczki zawierający ją za spółkę (...) nie był członkiem zarządu, to umowa jest z mocy prawa nieważna (art. 58 §1 kc w zw. z art. 38 kc i art. 201 §1 ksh). Interes prawny powód uzasadnił, iż rozwiązaniu sporu co do ważności umowy pożyczki nie może być ustalone w drodze innego powództwa. Ustalenie nieważności tej umowy ma kluczowe znaczenie ze względu na postępowanie egzekucyjne prowadzone na podstawie tytułu wykonawczego wydanego w sprawie pod sygn. V GNc 294/16.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, mylnie sformułowanego jako wniosek o odrzucenie pozwu (vide: protokół rozprawy). Uzasadnił, iż postanowieniem z dnia 11.07.2016r. Sąd Rejonowy wJ.zaopatrzył tytuł wykonawczy w postaci aktu notarialnego z dnia 25.09.2015r. w klauzulę wykonalności, tym samym powód nie posiada interesu prawnego w wytoczeniu niniejszego powództwa, gdyż szerszą ochronę uzyska w wyniku wniesionego powództwa przeciwegzekucyjnego bądź też w drodze powództwa o zapłatę z tytułu zwrotu nienależnych świadczeń, wyegzekwowanych od niego na rzecz pozwanej. Jeżeli brak w aktach rejestrowych uchwał przedłużających kadencję prezesa, to powód mógł zainicjować w sądzie rejestrowym wszczęcie postępowania przymuszającego, dlatego powództwo jest przedczesne. Argumentacja powoda w zakresie interesu prawnego jest absurdalna, gdyż każdy

dłużnik po wszczęciu przeciwko niemu postępowania egzekucyjnego mógłby występować z powództwem o ustalenie nieważności umowy, z której wynika jego dług, ponieważ chce się dowiedzieć, czy jego umowa jest ważna z uwagi na reprezentację wierzyciela. Niezależnie od powyższego wskazał, iż umowa pożyczki jest ważna: w dniu 18.06.2015r. odbyło się NZW pozwanej, na którym przedłużono kadencję M. M. na kolejne 2 lata. W treści odpisu protokołu, z którego wynika, iż oddano w tym zakresie dwa głosy, nastąpiła oczywista omyłka pisarska, bowiem protokół został sporządzony przez D. S., która nie posiada odpowiedniego wykształcenia prawniczego. W istocie chodziło o głosowanie dwóch współników wszystkim przysługującymi im głosami, co zostało skorygowane w zakresie treści protokołu NZW. Poprzestanie na literalnym zapisie treści protokołu, z którego wynika, iż współnicy głosowali tylko jednym posiadanym głosem, jest sprzeczne z rzeczywistą wolą głosujących, zwłaszcza, że nikt z podmiotów uprawnionych do kwestionowania ważności uchwały nie wytoczył powództwa o stwierdzenie jej nieważności lub nieistnienia. Niniejszy pozew zaś służy wyłącznie uniknięciu odpowiedzialności powoda za zaciągnięty dług. Ponadto w sprawie zakończonej wyrokiem z dnia 18.05.2018r. pod sygn. VI GC 145/17 sama strona powodowa reprezentowana przez pełnomocnika przyznała, że uchwałą z dnia 18.06.2015r. M. M. został powołany na kolejną kadencję (uzasadnienie wyroku).

W odpowiedzi powód zaznaczył, iż inne są skutki wydania orzeczenia ustalającego nieważność oświadczeń woli, które to orzeczenie daje powodowi szerszą ochronę prawną, niż powództwo przeciwegzekucyjne. Wyrok ustalający ma wpływ na sytuację prawną powoda na przyszłość, natomiast wyrok pozbawiający wykonalności tytułu wykonawczego, zważywszy na jego sentencję, nie rozstrzygnie, czy złożone oświadczenie woli zachowuje ważność. Orzeczenie takie nie będzie stanowiło podstawy np. do wykreślenia hipoteki (V CK 644/04). Wyrok ustalający natomiast uniemożliwi pozwanemu wszczęcie innego postępowania egzekucyjnego opartego na podstawie kolejnego tytułu wykonawczego, np. wobec innego składnika majątku, czy też wpisu hipoteki przymusowej na nieruchomości należącej do powoda w oparciu o ten tytuł egzekucyjny. Powództwo przeciwegzekucyjne bowiem dotyczy zawsze konkretnego postępowania egzekucyjnego, co skutkuje, iż pozwany będzie mógł uzyskać kolejny raz klauzulę wykonalności celem wszczęcia postępowania z nieruchomości albo hipoteki przymusowej, bądź też umożliwić zbycie wierzytelności i uzyskanie klauzuli wykonalności przez jej nabywcę. Przelew zaś wierzytelności, której ważność została przesądzona wyrokiem ustalającym, może stanowić podstawę odpowiedzialności karnej zbywcy. Powództwo przeciwegzekucyjne można wnieść do czasu, kiedy tytuł nadaje się do egzekucji. Roszczenia materialno- prawne w przeciwieństwie do procesowych ulegają przedawnieniu. Zakwestionował skuteczność sprostowania uchwał poprzez przekreślenie w obu protokołach liczby dwóch głosów i wpisanie ręcznie liczby 500. Zdaniem powoda, skoro w aktach rejestrowych brakowało uchwał o powołaniu M. M. na kolejne kadencje, a zostały one przedłożone przed sądem dopiero w toku postępowania pod sygn. akt VI GC 145/17, to zostały napisane „na kolanie” pomiędzy 30.04. a 4.05.2018r. Zaprzeczył, iżby na rozprawie w tamtej sprawie oświadczał o skuteczności uchwały z dnia 18.06.2015r., w którym to postępowaniu sąd badał skuteczność powołania M. M. na kolejną kadencję jako przesłankę procesową do podjęcia postępowania na podstawie Uchwały z dnia 18.05.2018r.

Sąd ustalił, co następuje:

Dnia 25.09.2015r. przed notariuszem A. K. została podpisana umowa pożyczki między H. S. jako uzyskującym pożyczkę a (...) Budownictwo sp. z o.o. w N. reprezentowaną przez M. M., wskazanego w tym akcie notarialnym jako prezes zarządu, uprawniony do jednoosobowej reprezentacji spółki na podstawie odpisu aktualnego z rejestru przedsiębiorców. Na podstawie niniejszego aktu notarialnego pozwany udzielił H. S. pożyczki w wysokości 300.000zł, z czego w dacie podpisania aktu notarialnego potwierdził odbiór pierwszej części kwoty 153.500zł, zaś pozostałą kwotę miał uzyskać w drodze przelewu tytułem spłaty wierzyciela H. S.: A. P.. Powód zobowiązał się **do zwrotu całej pożyczki** wraz z odsetkami umownymi w wysokości 4% rocznie **do dnia 2.02.2016r.** w przypadku braku ustanowienia hipoteki zabezpieczającej spłatę tej pożyczki oraz pożyczki udzielonej w dniu 28.08.2015r. **do dnia 16.10.2015r.** (§ 1.1). W przypadku uchybienia terminowi zwrotu pożyczki oraz zapłaty należnych odsetek umownych, ustalonych w wysokości 4 % rocznie powód zobowiązał się do zapłaty na rzecz pozwanego wszelkich poniesionych przez spółkę kosztów dochodzenia wierzytelności objętych umową pożyczki (§ 1.3). Zgodnie z § 4.1 powód poddał się rygorowi egzekucji wobec pozwanej jako pożyczkodawcy na podstawie art. 777§1 pkt 5 kpc do kwoty 400.000zł w zakresie obowiązku spłaty przez niego zadłużenia oraz kosztów dochodzenia wierzytelności,

przy czym pozwany mógł prowadzić egzekucję w przypadku niezwrócenia przez H. S. pożyczki w terminie umówionym lub nieustanowienia hipoteki zabezpieczającej spłatę tej pożyczki do dnia 16.10.2015r., gdzie zmianie ulegał termin spłaty pożyczki, tj. na dzień 16.10.2015r. Analogicznie powód jako dłużnik z innej umowy pożyczki z dnia 28.08.2015r. na kwotę 300.000 zł z umownymi odsetkami od niej poddał się rygorowi egzekucji (§ 3 i § 4.2). Zgodnie z § 5 powód zobowiązał się ustanowić hipotekę umowną zabezpieczającą spłatę udzielonej tym aktem kwoty pożyczki oraz pożyczki z dnia 28.08.15r. w terminie do dnia 15.10.2015r. w KW nr (...) (dowód: akt notarialny z dnia 25.09.2015r. k. 11-16).

Pozwany wniósł pozew przeciwko powodowi do SR w P.o zapłatę kwoty 60.848,22zł z ustawowymi odsetkami z tytułu wierzytelności o zwrot pożyczki na podstawie umowy zawartej między stronami w dniu 26.09.2015r. na kwotę 60.000zł – na podstawie weksla. Na tej podstawie Sąd ten wydał w dniu 21.04.2016r. nakaz zapłaty, który nie został zaskarżony, a Sąd nadał po upływie terminu do jego zaskarżenia na wniosek wierzyciela klauzulę wykonalności, jak również na kolejny wniosek wierzyciela klauzulę wykonalności celem ustanowienia hipoteki przymusowej na nieruchomości dłużnika w KW nr (...) oraz kolejny wniosek o ustanowienie hipoteki przymusowej na kolejnej nieruchomości objętej KW (...), co Sąd uwzględnił stosownymi postanowieniami z dnia 21.10.2016r. oraz 3.01.2017r. (łącznie wydał 3 tytuły wykonawcze). Sąd dopuszczając dowód z urzędu z niniejszych dokumentów akt sądowych (powód przywołując w pozwie akta tej sprawy na uzasadnienie interesu prawnego nie zawioskował ich jako dowód w sprawie) ustalił zatem, iż tytuły wykonawcze w powyższej sprawie nie dotyczyły umowy pożyczki, objętej niniejszym postępowaniem (dowód: dokumenty sądowe akt SR w P. V Gnc 294/16).

Na wniosek pozwanego postanowieniem z dnia 11.07.2016r. Sąd Rejonowy w J.pod sygn. I Co 153/16 nadał klauzulę wykonalności przeciwko powodowi jako dłużnikowi w/w aktowi notarialnemu co do obowiązku określonego w § 1 i § 3 w zw. z § 4. 1 i 2 , tj. co do zapłaty obu kwot pożyczek, w tym kwoty 300.000zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości 4% rocznie od dnia 26.09.2015r. z tytułu umowy pożyczki, objętej niniejszym powództwem, na podstawie art. 777§1 pkt 5 kpc i art. 782 §1 kpc (dowód: postanowienie k. 156 -157).

Sąd oddalił pozostałe wnioski dowodowe stron z dokumentów w postaci umowy spółki, uchwał, jak również z zeznań pozwanego jako dotyczący uznanych przez sąd okoliczności za nieistotne dla rozstrzygnięcia na podstawie art. 227 kpc z uwagi na ocenę przez sąd, iż powód nie miał interesu prawnego w wytoczeniu niniejszego powództwa w myśl art. 189 kpc. Ponadto odnośnie zeznań stron, a w zasadzie zawioskowanego przez pozwanego dowodu z zeznań tylko pozwanego również z uwagi, iż dowód z zeznań stron ma charakter subsydiarny w myśl art. 299 kpc. Pozwany bowiem nie zawioskował w zakresie okoliczności sprostowania protokołu czy wykładni oświadczeń woli podjętych na tym zgromadzeniu dowodu z zeznań świadków, tj. sporządzającej protokół zgromadzenia wspólników, na którym podjęto uchwałę w dniu 18.06.2015r., D. S. oraz wpisanej na listę obecności na tym zgromadzeniu jako udziałowiec Z. W. (1). Szczególnie istotne były w tym zakresie zeznania D. S., bowiem to ona sporządzała treść uchwały, jak również była protokolantem przebiegu zgromadzenia i to na jej nieznaną prawo powoływał się pozwany, uzasadniając błędny zapis treści uchwały w zakresie oddanych na zgromadzeniu wspólników ilości „2 głosów za”. W zakresie zaś wykładni oświadczenia woli, jakim jest akt głosowania, koniecznym były zeznania świadka Z. W. jako udziałowca spółki głosującego w przedmiocie kwestionowanej przez powoda niniejszym powództwem uchwały.

Sąd zważył, co następuje:

Skoro sąd nadał klauzulę wykonalności tytułowi egzekucyjnemu, tj. obowiązkowi zapłaty sumy pieniężnej do wysokości tak wskazanej z umowy pożyczki, w formie aktu notarialnego na podstawie art. 777 §1 pkt 5 kpc (powód jako dłużnik poddał się dobrowolnie egzekucji z tej umowy), to powód nie miał interesu prawnego w wytoczeniu powództwa z żądaniem ustalenia nieważności umowy pożyczki. Wbrew twierdzeniu powoda wyrok w postaci pozbawienia tytułu wykonawczego klauzuli wykonalności, który powód powinien był wytoczyć na podstawie art. 840 §1 pkt 1 kpc z argumentacją wskazaną niniejszym pozwem, dotyczyłby wszelkich postępowań egzekucyjnych i działałby na przyszłość, uniemożliwiając docelowo wierzycielowi skuteczne przeprowadzenie na podstawie kolejnych tytułów wykonawczych, gdyby klauzule zostały nadane, jakichkolwiek egzekucji, w tym z nieruchomości, na podstawie tytułu egzekucyjnego, którego wykonalność zostałaby na skutek takiego wyroku zniesiona raz na zawsze, gdyby sąd

w postępowaniu przeciwegzekucyjnym stwierdził nieważność umowy pożyczki. Pozbawienie wykonalności tytułu egzekucyjnego jest orzeczeniem kształtującym, które na trwałe pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy. Wytoczenie powództwa opozycyjnego może nastąpić po nadaniu przeciwko dłużnikowi klauzuli wykonalności, niezależnie od tego, czy przeciwko dłużnikowi została już wszczęta egzekucja, istotne jest jedynie, by zobowiązanie objęte tytułem wykonawczym było wymagalne. Wówczas dłużnik może żądać pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego tak długo, jak długo zachodzi możliwość wykonania tego tytułu. Samo istnienie możliwości wykonania tytułu wykonawczego, czyli zdolności do egzekucji, pozwala na wystąpienie z powództwem zmierzającym do uniemożliwienia przeprowadzenia jakiegokolwiek egzekucji na przyszłość z tego tytułu wykonawczego (por. uzasadnienie Uchwały SN III CZP 18/76). Wytoczenie powództwa opozycyjnego jest niedopuszczalne jedynie w sytuacji wyegzekwowania całego świadczenia. Tytuł wykonawczy zostaje wówczas wykonany, jego wykonalność wygasa, co stwierdza komornik czyniąc adnotację na tytule wykonawczym. Skoro wyrok pozbawiający tytułu wykonawczego wykonalności jest możliwy do uzyskania jeszcze przed wszczęciem egzekucji, to oznacza to, że nie jest możliwe wszczęcie, prowadzenie egzekucji oraz wyegzekwowanie wierzytelności z tego tytułu na przyszłość, a skutkiem wszczęcia przez wierzyciela czy jego następcę (w razie cesji i uzyskania klauzuli na rzecz następcy) takiej niedopuszczalnej egzekucji będzie jej umorzenie na podst. art. 825 pkt 2 kpc. Z tych względów sąd bada interes prawny w żądaniu ustalenia nieważności umowy w myśl art. 189 kpc mając na względzie każdorazowo konkretne okoliczności faktyczne sprawy. Innymi słowy nie jest istotna argumentacja teoretyczno-prawna, bo ta zawsze prowadzi do uznania, iż wyrok ustalający ma szersze znaczenie dla strony, skoro reguluje na przyszłość wszelkie prawa i obowiązki, jakie wynikają czy mogą wynikać z zaskarżonej czynności prawnej. Takie rozumienie interesu prawnego, prezentowane w niektórych orzeczeniach sądowych SN i sądów powszechnych prowadziłyby zawsze do konieczności dopuszczenia powództwa z art. 189 kpc. Tymczasem chodzi o udzielenie konkretnej ochrony prawnej takim powództwem, gdy ta ochrona jest konieczna, a konieczność ta zachodzi w sytuacji, gdy w innej drodze powód takiej ochrony by nie dostał. Na tym polega interes prawny wskazany w art. 189 kpc. Zważyć zatem należy, iż pozwany jako wierzyciel z zaskarżonej umowy pożyczki uzyskał klauzulę wykonalności, co oznacza, iż sąd w postępowaniu klauzulowym uznał, iż ziściły się przesłanki wymagalności roszczenia pozwanego jako wierzyciela z tej umowy pożyczki. W konsekwencji pozwany jako wierzyciel ma prawo wszcząć na podstawie tego tytułu wykonawczego egzekucję. Powód natomiast nawet nie twierdził i nie dowodził, by taka egzekucja została wszczęta, a roszczenie w tego tytułu egzekucyjnego wyegzekwowane. Tym samym należało przyjąć, iż na chwilę wyrokowania nie doszło jeszcze do wszczęcia egzekucji, nie doszło też do wyegzekwowania roszczenia. A zatem interes prawny dłużnika czyli powoda na skutek nadanej przez sąd klauzuli wykonalności jest realnie zagrożony poprzez możliwość wszczęcia i wyegzekwowania roszczenia o zwrot pożyczki i jest to na chwilę wyrokowania w sprawie w okolicznościach faktycznych tej sprawy wskazanych przez powoda w myśl art. 6 kc jedyny istniejący interes prawny powoda, który mógł i winien zostać zabezpieczony i zrealizowany w najpełniejszy sposób właśnie poprzez powództwo przeciwegzekucyjne. Zważyć należy przecież, iż również wyrok wydany w trybie art. 189 kpc, korzystny dla powoda, a więc ustalający nieważność z mocy prawa umowy pożyczki, nie stanowiłby podstawy do uniemożliwienia pozwanemu, czy jego następcy prawnemu - w razie zbycia wierzytelności nieistniejącej - uzyskania kolejnej klauzuli wykonalności, w tym klauzuli celem wpisu hipoteki przymusowej. Stwierdzenie wyrokiem nieważności umowy pożyczki, będącej tytułem egzekucyjnym w myśl art. 777 § 1 pkt 5 kpc nie zapobiegłoby też wykonaniu w drodze egzekucji zarówno istniejącego tytułu wykonawczego, jak i przyszłego, w przeciwieństwie do wyroku pozbawiającego wykonalności, wydanego na skutek powództwa wytoczonego na podst. art. 840 § 1 pkt 1 kpc. Jak to wyżej sąd wskazał, do skutecznego wniesienia natomiast powództwa przeciwegzekucyjnego nie potrzeba wszczęcia egzekucji; wystarczy, iż została nadana klauzula wykonalności, a tytuł wykonawczy nie został wyegzekwowany. Takie okoliczności faktyczne istnieją w niniejszej sprawie, a w każdym razie powód nie powołał innych i ich nie wykazał, nie wykazał w szczególności, by tytuł wykonawczy został „skonsumowany”, a jedynie taka okoliczność czyniłaby spóźnionym, a zatem niezasadnym powództwo przeciwegzekucyjne. Ciężar dowodzenia okoliczności świadczących o interesie prawnym, wskazanym w art. 189 kpc. spoczywa na powodzie. Powód nie twierdził nawet, jak również nie udowodnił, by egzekucja została wszczęta na podstawie postanowienia sądowego I Co 153/16 oraz by na podstawie tej egzekucji jakiegokolwiek kwoty z tytułu umowy pożyczki zostały od powoda wyegzekwowane. Zważyć należy też, iż powód nawet nie twierdził, a również i nie wykazał, by na podstawie przedmiotowego aktu notarialnego umowy pożyczki została ustanowiona przez niego na rzecz pozwanego hipoteka umowna, co wynika z treści §5 tego aktu. Termin na ustanowienie takiej hipoteki przez dłużnika upłynął 15.10.2015r. Tym samym nie można też przyjąć, że powód ma interes prawny w

stwierdzeniu nieważności umowy pożyczki po to, by wykreślić na podstawie takiego wyroku hipotekę. Przywołanie przez powoda w piśmie procesowym orzeczenia SN: V CK 644/04, w którym to orzeczeniu Sąd Najwyższy stwierdził, iż możliwość uzyskania wyroku pozbawiającego wykonalności istniejącego tytułu wykonawczego nie wyłącza interesu prawnego dłużnika w wytoczeniu powództwa w trybie art. 189 kpc, nie odnosi się do niniejszego stanu faktycznego. W stanie faktycznym przywołanej sprawy, który legł u podstaw w/w judykatu SN, dłużnik miał wpisaną na swojej nieruchomości hipotekę, zatem interes prawny w wytoczeniu powództwa ustalającego wynikał właśnie z konieczności wykreślenia tej hipoteki, bowiem powództwo przeciwegzekucyjne taką podstawą być nie mogło, zwłaszcza że SN zajął stanowisko, iż stwierdzenie nieważności umowy aktu notarialnego, będącej podstawą wpisu do kw, może być podstawą wykreślenia wpisu (tak w uzasadnieniu wyroku: SN IV CSK 435/15) i nie ma potrzeby wytaczania powództwa o uzgodnienie treści księgi wieczystej na podst. art. 10 uokwih. Sąd w niniejszym składzie i tej argumentacji zresztą nie podziela. Skoro przysługuje osobie legitymowanej czynnie powództwo o uzgodnienie treści kw z powołaniem się na nieważność czynności prawnej, to wykluczony jest interes prawny w żądaniu ustalenia tej nieważności na podst. art. 189 kpc (tak też kom. J. Pisuliński do art. 10 pkt 19, 20 z konkluzją w pkt 21 w: lex). Chodzi tu przecież również o ekonomikę postępowania i zapobieganie mnożeniu bez uzasadnionej potrzeby procesów sądowych. Argumentacja powoda przytoczona w piśmie procesowym z dnia 3.08.2018r. w zakresie interesu prawnego jest całkowicie chybiona. W powództwie przeciwegzekucyjnym sąd przesłankowo ustalałby ważność umowy pożyczki w oparciu o argumentację prawną, przytoczoną w niniejszym postępowaniu. W razie korzystnego dla powoda rozstrzygnięcia w przedmiocie takiego powództwa zarówno pozwany jak i ewentualny jego następca prawny nie miałby podstaw do przeprowadzenia skutecznej egzekucji w przyszłości, bowiem w razie jej wszczęcia wystarczy okazanie wyroku prawomocnego o pozbawienie wykonalności aktu notarialnego, co doprowadzi do umorzenia postępowania na podst. art. 825 pkt 2 kpc. Zważyć też należy, iż również wyrok ustalający ewentualną nieważność umowy pożyczki nie uniemożliwiłby, idąc tokiem rozumowania powoda, uzyskanie przez pozwanego jako wierzyciela bądź jego następcy prawnego, gdyby doszło do zbycia wierzytelności, uzyskanie kolejny raz klauzuli wykonalności. Nie na tym zatem polega interes prawny w wytoczeniu powództwa stwierdzającego nieważność umowy pożyczki i nie rzecz w tym, że inna jest sentencja wyroku pozbawiającego wykonalność, a inna sentencja stwierdzająca nieważność tytułu egzekucyjnego przez pryzmat art. 365 § 1 kc. Przecież wyrok oddalający powództwo o zasądzenie świadczenia na podstawie umowy uznanej przez sąd z mocy prawa za nieważną też w sentencji swej nie stwierdza nieważności umowy, lecz to nie oznacza samo przez się, iż interes prawny w myśl art. 189 kpc występuje. Byłaby to wykładnia pojęcia „interesu prawnego” tak szeroka, że w istocie prowadziłyby do dopuszczenia w każdej sprawie dopuszczalności powództwa z art. 189 kpc, niezależnie od innego środka prawnego, przysługującego stronom takiego procesu, w istocie doprowadzając do zniesienia każdorazowego obowiązku badania przez sąd interesu prawnego, z uzasadnieniem, iż stwierdzenie nieważności czynności prawnej wyjaśnia kompleksowo wszystkie prawa i obowiązki stron tej czynności. Rzecz w tym, czy w okolicznościach sprawy powód ma realny interes prawny w uzyskaniu wyroku stwierdzającego nieważność umowy, rozumiany nie teoretycznie jako niepewność wg jego oceny prawnej jego praw i obowiązków wynikających z zaskarżonej umowy, lecz jako rzeczywiste co najmniej zagrożenie tych praw, gdy w inny sposób tych praw obronić nie może. Istotne są okoliczności sprawy, a te występujące w niniejszej jako podane i wykazane przez powoda świadczą wprost, iż powód nie uzyskałby pełnej ochrony prawnej w powództwie z art. 189 kpc, lecz w powództwie przeciwegzekucyjnym, gdyż grozi mu egzekucja z kwestionowanego co do ważności tytułu wykonawczego.

Sąd uznał zatem w okolicznościach niniejszej sprawy, iż powód nie miał interesu prawnego w wytoczeniu powództwa ustalającego nieważność umowy pożyczki, w całości podzielając w tym zakresie liczne orzecznictwo sądów powszechnych i SN, stosując wykładnię ścisłą pojęcia „interesu prawnego” jako wyjątku od zasady nieograniczonego prawa strony do sądu, wynikającego ze szczególnej regulacji art. 189 kpc w zw. z zasadą wynikającą z art. 1 kpc, w tym dla przykładu najnowsze stanowisko: Sądu Apelacyjnego w Białymstoku w wyroku z dnia 14.02.2018r. sygn. I ACa 800/17 oraz SN z dnia 12.12.2017r. pod sygn. IV CSK 718/16.

Z tych względów badanie merytoryczne podstaw do ustalenia nieważności umowy pożyczki i prowadzenie w tym przedmiocie postępowania dowodowego było zbędne jako dotyczące okoliczności finalnie uznanych za nieistotne dla rozstrzygnięcia, gdyż i tak w razie wykazania przez powoda okoliczności świadczących o nieważności umowy w myśl

art. 58 kc w zw. z art. 38 i 39 kc powództwo z art. 189 kpc zostałyby oddalone na podst. przyjęcia przez sąd braku interesu prawnego po stronie powoda jako materialno-prawnej przesłanki dla uwzględnienie takiego powództwa.

Odnosząc się do pisma procesowego powoda z dnia 23.10.18r. o odroczenie rozprawy z uwagi na usprawiedliwioną zaświadczeniem lekarza sądowego nieobecność powoda, wniosek dowodowy z przesłuchania stron, a zwłaszcza powoda - na okoliczność podjęcia kwestionowanej niniejszym pozwem uchwały przez NZW pozwanego, został oddalony, sąd natomiast nie uzyskał na rozprawie z uwagi na nieusprawiedliwioną nieobecność na niej pełnomocnika powoda żadnych nowych czy uzupełniających twierdzeń strony powodowej dot. okoliczności faktycznych uzasadniających interes prawny powoda w wytoczeniu powództwa, zatem poprzestał wyłącznie na tych wskazanych w pismach procesowych.

O kosztach procesu sąd orzekł na mocy art. 108 kpc w zw. z art. 98 § 1 i 3 kc (minimalne wynagrodzenie adwokackie dla strony pozwanej wygrywającej proces i reprezentowanej przez zawodowego pełnomocnika).